

der meente, at en Mand's Ord og en Konges Ord skulde være ligesaa bindende, ligesaa betydningsfuldt, enten det var beediget eller ikke, men jeg kan ikke være enig i, at vi skulde forlange, at denne Bestemmelse om Kongens Edsaflæggelse skulde bibeholdes i denne Heelstatsforfatning, saaledes altsaa, at vi skulde forlange, at Kongen skulde beedige Heelstatsforfatningen, men derimod ikke skulde paa samme høitidelige Maade vedkjende sig Opretholdelsen af Danmark's Riges Grundlov; thi, naar man saaledes først vedtager, at Eden skulde aflægges paa den ene Forfatning, saa er det, ligesom man aldeles vilde sætte til Side eller idetmindste i en meget høj Grad underordne Danmark's Riges Grundlov, og at den i saa Henseende skulde paa nogen Maade underordnes nogensomhelst Forfatning, kan jeg ikke billige.

Dernæst har ogsaa det samme Mindretal været tilbøielig til at ville udelade § 21 i Danmark's Riges Grundlov, hvilken Paragraph indeholder den Bestemmelse, at Statsraadet dannes af de ansvarlige Ministre, og at alle Sager, der skulle forelægges Rigsdagen, skulle være foretagne i Statsraadet, før de her komme frem, altsaa at denne Bestemmelse om Statsraadet for Kongeriget Danmark skulde aldeles udgaae. Det kan jeg nu paa ingen Maade synes at der kunde være den allermindste Anledning til at ønske, at der skulde være den allermindste Anledning til at ville, at disse ansvarlige Ministre og deres Sammentræden i Statsraadet skulde ophæves, at vi skulde være tilfredsstillende ved, at Sagerne for Fremtiden kun forelægges et Ministerium for Heelstaten; thi, dersom det Sidste skulde skee, vilde den nødvendige og naturlige Følge deraf blive, at Ministre, der aldeles ikke ere ansvarlige for den danske Rigsdag, skulde have Indflydelse og afgjørende Stemme i alle Sager, som vekomme vore egne Anliggender, og at det danske Folk skulde paa nogen Maade ønske eller i dette Dødblik ønske dette, kan jeg ikke overtale mig til at troe. En af de væsentligste Grundsatninger i vor Grundlov er Ministrenes Ansvarlighed, og skulde da vi selv ønske eller give vort Bifald til, at Statsraadet skulde blive sammensat saa-

ledes, eller at idetmindste to Ministre, der ikke paa nogen Maade vare ansvarlige for den danske Rigsdag, deri skulde have Stemme? Da kunde dette for Fremtiden have en ganske overordentlig og i mange Sager høist betydningsfuld, ja vel endog sørgelig Indflydelse paa de danske Forhold. Der er endyderligere i dette Minoritetets forslag talt om, at den i vor Grundlov § 71 indeholdte Bestemmelse om, naar Rigsdagen skulde sammentræde som en forenet Rigsdag, skulde gaae ud, og man har ganske consequent foreslaaet det, fordi det, naar man opgav de Bestemmelser af vor Grundlov, som man ellers var enig om maatte gaae ud, naar der skulde være en Fællesforfatning, ikke vilde være rimeligt, at der nogensinde oftere vilde komme til at sammentræde en forenet dansk Rigsdag.

Men dersom nu Thinget skulde vende tilbage til at tage under nærmere Overveielse, om man ikke igjen skulde optage § 8, dersom, siger jeg, Thinget skulde blive enigt herom, da var der et Tilfælde, hvor den forenede Rigsdag nødvendig skulde sammentræde igjen, og for dette Tilfælde var det saaledes nødvendigt, at § 71 blev bibeholdt i vor Grundlov. Være nu endog disse Ting i og for sig ikke af saa stor Betydning, som jeg dog tillægger dem, mener jeg dog, at de have deres fulde Betydning deri, at de ere en aldeles consequent Udtalelse af det, der, hvad jeg troer at være vis paa, har den overveitende Majoritet for sig i Salen, at vi skulle ikke opoffre det allermindste af Danmark's Riges Grundlov, uden at det maatte være aldeles uomgængelig nødvendigt, for at Heelstatsforfatningen kunde komme istand, ikke opoffre det allermindste, uden at vi, ved at lade det blive staaende her, vilde forhindre Regjeringen i at naae sit Ønske paa en saadan Maade, at det kunde være tilfredsstillende for det danske Folk. — Det næste Endringsforslag handler om den næste Paragraph i Mindretallets Forslag, som navnlig gaaer ud paa at tage Bestemmelse om, hvilke Anliggender der skulle høre under Danmark's Riges særegne Grundlov. Det ligger naturligtvis i Sagen selv, at naar vi skulle have en Heelstatsforfatning, saa maa det ogsaa afgjøres, hvilke Sager der skulle behandles der og hvilke der